

Tori valla üldplaneeringu Lisa 1

Üldplaneeringu lähteandmed ja
dokumendid

2009

Sisukord

Sisukord

Sisukord.....	2
Üldplaneeringu koostamise protsessi ajagraafik	3
Rahvaarvu dünaamika Tori vallas külade lõikes aastatel 1959-2009	4
Ettevõtete ja asutuste jaotus Tori vallas vastavalt tööliste arvule	5
Piirkondade ruumilised visioonid.....	6
Tähtsamad pinnaveekogud ja märgalad Tori vallas	10
Tori ajaloomälestised, arheoloogiamälestised ja arhitektuurimälestised	11
Tori valla elanike bussitranspordi kasutamise ülevaade	13
Kasutatud kirjandus ja materjalid.....	14

Üldplaneeringu koostamise protsessi ajagraafik

Teema	VI 06	VIII 06	IX 06	X 06	XI 06	XII 06	I 07	II 07	III 07	IV 07	V 07	IX 07	VI 08	VII 08	IX 08	X 08	V 09	IX 09	X 09	XI 09	XII 09	
Arengukava läbivaatamine																						
Üldplaneeringu alus- ja lähtematerjalide analüüs																						
Vallaruumi jagamine piirkondadeks																						
Piirkondade ruumiliste visioonide määratlemine																						
Piirkondade ruumiliste planeeringute fikseerimine																						
Skeemide koostamine																						
Valdkondade planeeringute ja skeemide ülevaatamine vallaelanikega																						
Planeeritud alade mõjude analüüsi läbiviimine erinevatele keskkondadele																						
Arendamis- ja ehitustingimuste seadmine planeeritud aladele																						
Maa – ja veealade üldised kasutamise- ja ehitustingimuste määramine																						
Materjali vormistamine																						
Materjali täiendamine																						
Kaartide digitaliseerimine																						
KSH läbiviimine																						
Kooskõlastamine																						
Materjali esitlemine volikogule																						
Materjali esitlemine elanikele																						
Vastuvõtmine																						
Avalik väljapanek																						
Avalik arutelu																						
Järevalve																						
Keh testamine																						

Rahvaarvu dünaamika Tori vallas külade lõikes aastatel 1959-2009

KÜLA NIMI	Küla suu- rus km ²	Inimesi 1-km2	ELANIKE ARV AASTAIL 01.01. seisuga																
			1959	1970	1979	1980	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2003	2005	2007	2008	2009
Aesoo	27,1	1,3	209	130	52	29	46	42	48	51	50	51	46	43	37	38	35	25	26
Elbi	5,7	2,3	98	49	29	23	28	27	26	33	29	28	22	18	15	11	13	11	8
Jõesuu	16	23,6	150	179	271	389	377	392	393	395	393	383	436	395	389	394	378	364	351
Kildemaa	35	1,2	128	68	45	37	40	42	48	48	42	43	40	39	33	32	39	41	41
Kuiaru	14	6,5	128	113	92	87	96	99	106	98	101	100	97	85	85	84	92	90	91
Kõrsa	4,4	14,5	167	108	87	63	69	61	57	63	69	61	69	65	59	65	58	59	64
Levi	3,7	13	75	60	39	37	39	39	41	43	42	43	47	44	39	46	48	47	48
Mannare	9,6	4,9	104	94	69	47	52	54	56	63	61	62	58	56	52	47	50	48	47
Muraka	14,8	6,6	113	113	94	98	99	96	102	105	100	104	108	101	94	96	96	95	97
Muti	5,1	13,1	91	85	67	47	59	59	60	54	57	53	60	61	67	71	76	67	67
Oore	9,9	8,8	144	120	95	79	78	84	93	98	97	98	98	97	92	85	86	90	87
Piistaoja	11	11,2	131	121	128	127	162	152	145	146	135	135	143	137	138	136	139	133	123
Randivälja	8,6	6,7	133	74	73	59	55	58	66	69	57	56	60	54	59	56	65	61	58
Riisa	35,5	0,5	77	68	51	20	17	22	22	25	25	26	26	26	33	29	28	26	19
Rätsepa	7,3	5,1	75	64	47	37	39	41	39	42	40	34	39	39	43	41	36	35	37
Selja	13	27,2	239	234	289	397	420	435	452	464	469	459	452	457	434	402	385	369	354
Taali	6,5	39,8	160	171	233	228	242	246	241	269	244	241	259	253	267	277	257	257	259
Tohera	16,2	5,2	131	97	108	101	103	102	105	107	104	94	101	95	94	93	93	87	85
Tori alevik	7,8	67,2	463	517	485	586	582	608	624	620	598	591	592	577	561	543	527	526	524
Urumarja	4,3	19,3	113	107	76	60	46	47	49	58	55	59	58	44	61	71	79	76	83
Võlli	25,5	2,2	181	116	74	65	74	75	72	69	76	74	72	77	75	65	56	57	57
Tori valla täpsusega																	15	17	21
Elanike koguarv	281	9,1	3110	2688	2504	3327	2723	2781	2845	2920	2844	2795	2883	2763	2727	2682	2651	2581	2547

Ettevõtete ja asutuste jaotus Tori vallas vastavalt tööliste arvule

Aasutus/ettevõte	ETTEVÕTETE JAOTUS TÖÖLISTE ARVU JÄRGI							
	0	1-5	6-10	11-20	20-30	35	69	90
FIE		53						
MTÜ	36		1					
OÜ	71	12	20		2		1	1
SA	4							
TÜ	1	1				1		
Välismaa äriühingu filiaal	1							
AS				1	1			
Valla ametiasutus				1				
Valla ametiasutuse hallatav asutus		5	1	1	2			
RMK				1				
KOKKU ETTEVÕTTEID	113	71	22	4	5	1	1	1

Piirkondade ruumilised visioonid

Selja piirkond

Soovitud olukord

- Säilitada viljakad põllumajandusliku kasutusega maad kõikides külades
- Rohealad/pargid: Magasini aida juures olev kaasik, põlispuud,
- Vaatamisväärsused: kivikalmed Mutil
- Uued elamupiirkonnad: Selja
- Tootmine: Selja
- Äri/teenindus: Selja
- Külakeskused/spordiplatsid: Selja, Kuiaru, Muti
- Tuletõrje veevõtukoht: Selja, Kuiaru, Muti
- Vesi ja kanalisatsioon: Selja ühissüsteem, mujal lokaalsed lahendid
- Tänavavalgustus: Selja
- Kaevandus: kruusakarjäär tulevikus

Mittesoovitud olukord

- Tiheasustusalad

Probleemid

- Asula sisene liikluspiirang Seljal

Elbi piirkond

Soovitud olukord

- Säilitada viljakad põllumajandusliku kasutusega maad kõikides külades
- Miljööväärtuslikud alad: Kalmistu, Raudteejaama kompleks.
- Vaatamisväärsused: Raudteejaama kompleks.
- Vesi ja kanalisatsioon: lokaalsed lahendid

Mittesoovitud olukord

- Tiheasustusala
- Tööstus

Piistaoja piirkond

Soovitud olukord

- Säilitada viljakad põllumajandusliku kasutusega maad kõikides külades
- Rohealad/pargid: Katsetalu park
- Miljööväärtuslikud alad: Naelteta tehtud maja, Piistaoja mõisakompleks, jõeääred, kivi
- Vaatamisväärsused: Piistaoja keskus, suur kivi,

- Tootmine: Piistaoja,
- Äri/teenindus: Piistaoja
- Matkarajad: Piistaoja
- Külakeskused/spordiplatsid: Piistaoja, Mannare
- Tuletõrje veevõtukoht: Piistaoja
- Teed, mis saavad must katte: Tori - Massu
- Vesi ja kanalisatsioon: Piistaojas osaline ühissüsteem, mujal lokaalsed lahendid
- Tänavavalgustus: Piistaoja
- Kaevandus: Mannare kruus ja liiv

Mittesoovitud olukord

- Tiheasustusala

Probleemid

- Piistaoja kruusateel 70 km/h
- Vanad laudad Piistaoja

Muraka piirkond

Soovitud olukord

- Säilitada viljakad põllumajandusliku kasutusega maad kõikides külades
- Rohealad/pargid: jõeäär
- Miljööväärtuslikud alad: jõeäär
- Vaatamisväärsused: Ohvrikivi
- Uued elamupiirkonnad: jõe äärtele
- Äri/teenindus: Turismiala
- Külakeskused/spordiplatsid: Muraka
- Tuletõrje veevõtukoht: vajalik
- Teed, mis saavad must katte: Tori-Massu
- Vesi ja kanalisatsioon: lokaalsed lahendid

Mittesoovitud olukord

- Tootmisala laienemine

Probleemid

- Aida (teisaldamine) ja taastamine

Tori piirkond

Soovitud olukord

- Säilitada viljakad põllumajandusliku kasutusega maad kõikides külades
- Rohealad/pargid: Jõekaldad (teede ja jõe vaheline ala), Tori park, Metskonna park, Oore küla matmispaigad, Tori kalmistu
- Miljööväärtuslikud alad: Tori asula, Oore küla talumajad, jõeäär

- Vaatamisväärsused: Tori keskus, Hetmani haud, Kõrvi tamm, Liivakivi paljandikud, Randivälja veski, Karskusseltsi kivi, metskonna hoone ja park, Randivälja kirik, Võlli kuraditool, kärestikud,
- Uued elamupiirkonnad: Tori (korterelamud)
- Tootmine: Tori, Randivälja
- Äri/teenindus: Tori, Randivälja, Oore
- Matkarajad: Tori keskuses, Randivälja
- Külakeskused/spordiplatsid: Tori, Oore, Võlli, Randivälja
- Tuletõrje veevõtukoht: Tori,
- Teed, mis saavad must katte: Oore-Tori, Tori-Võlli, Tori - Randivälja

Mittesoovitud olukord

- Elamud tihedalt jõe äärel
- Sindi pais
- Uued paisud jõe
- Kõrgepingeliinide laiendamine

Probleemid

- A ja O kauplus uuele alale
- Toitlustuse puudumine
- Rahvamaja esine hobuste sõiduring
- Hobuste karjamaad teeäärtele
- Õhuliinide vähendamine

Taali piirkond

Soovitud olukord

- Säilitada viljakad põllumajandusliku kasutusega maad kõikides külates
- Rohealad/pargid: Taali mõisapark, Urumarja hauatuka, Lõusa aas, Sindi raba
- Miljööväärtuslikud alad: Taali mõisakompleks ja mõisapark, Urumarja spordikompleks,
- Vaatamisväärsused: Taali mõisakompleks
- Uued elamupiirkonnad: Taali, Urumarja
- Tootmine: Taali
- Äri/teenindus: Taali, Urumarja
- Külakeskused/spordiplatsid: Taali, Urumarja, Kildemaa
- Tuletõrje veevõtukoht: Taali, Kildemaa
- Teed, mis saavad must katte: Sanksu tee ja tee rallirajani
- Vesi ja kanalisatsioon: Taalis ühissüsteem, mujal lokaalsed lahendid
- Tänavavalgustus: Taali, Urumarja
- Krossiraja arendamine /roheline puhvertsoon

Mittesoovitud olukord

- Korruselamuid
- Suurtootmist
- Krossiraja laienemine

Kõrsa piirkond

Soovitud olukord

- Rohealad/pargid: vaja planeerida
- Uued elamupiirkonnad: planeerida
- Äri/teenindus: planeerida
- Külakeskused/spordiplatsid: planeerida
- Tuletõrje veevõtukoht: planeerida
- Teed, mis saavad must katte: loodav teedevõrk
- Vesi ja kanalisatsioon: ühissüsteem
- Tänavavalgustus: planeerida
- Kaevandus: karjäärid

Mittesoovitud olukord

- Tööstus ja suurtootmine
- Kõrgepingeliin

Probleemid

- Bussi ümberpööramise koht

Jõesuu piirkond

Soovitud olukord

- Säilitada viljakad põllumajandusliku kasutusega maad kõikides külates
- Rohealad/pargid: Tohera aas, jõeääred
- Miljöövärtuslikud alad: Soomaa, ripp sillad, kärestikud, “päkapiku mänd”,
- Vaatamisväärsused: Ripp sillad (Jõesuu, Viira), Ratta rändrahn, Rehti talukompleks
- Uued elamupiirkonnad: Jõesuu, jõeäär
- Tootmine: Jõesuu,
- Äri/teenindus: Kõikides külates turismiga seotud teenindusalad, majutus
- Matkarajad: kanuu randumispaid, Rätsepast rabale, rajad veete äärtele
- Külakeskused/spordiplatsid: Rätsepa, Riisa, Jõesuu, Tohera, Aesoo
- Tuletõrje veevõtukoht Jõesuu, Aesoo, Riisa
- Teed, mis saavad must katte: Jõesuu – Tõramaa, Jõesuu-Tohera-Aesoo, Jõesuu – Vihtra,
- Vesi ja kanalisatsioon: Jõesuu ühissüsteem, mujal lokaalsed lahendid
- Tänavavalgustus: Jõesuu,
- Kergliiklustee Viira koolimaja- Jõesuu, Jõesuu – Tori, Kõpu – Tõramaa, Sindi-Tori

Mittesoovitud olukord

- Elamud tihedalt jõe äärel
- Tõkked ja paisud jõe
- Laudad jõekallastelt eemale

Probleemid

- Koprak
- Äärekivid Jõesuus

Tähtsamad pinnaveekogud ja märgalad Tori vallas

KOOD	VEEKOGU NIMI	PIKKUS (km)	VALGALA pindala (km²)
1123500	Pärnu jõgi	160,6	6836,5
1131600	Navesti jõgi	105,8	3004,2
1136000	Halliste jõgi	98,4	1890,7
1139100	Raudna jõgi	64,8	1122,5
1148700	Sauga jõgi	78,3	576,5
1147600	Vaskjõgi	25,4	139,0
1144600	Kurina jõgi	25,0	126,1
1149100	Hirve peakraav	37,7	76,9
1144800	Jõhve oja	18,2	51,2
1145000	Suuroja	15,9	43,1
1144200	Siberi oja	14,4	34,4
1144000	Tõramaa jõgi	22,7	26,4
1144400	Piistaoja	17,0	24,0
1135800	Veneoja	10,5	20,6
1144700	Kivinina oja	10,9	18,2
1149500	Toominga oja	6,0	12,1
1144900	Torilaane oja	7,9	11,5
1123511	Tori peakraav	8,2	10,1
1144300	Puista oja	3,2	6,9
1144500	Muraka oja	4,8	6,3
1144100	Tohera oja	2,5	5,1
1135900	Kõrtsioja	3,9	4,7
1148900	Künnapa kraav	0,9	1,5
		VEEPEGLI PINDALA (ha)	
KOOD	VEEKOGU NIMI		
205615	Raudtee karjäär	11,1	
207304	Nimetu (Kõrsa karjäär)	7,3	
205616	Selja tiik	2,9	
205617	Muti tiigid (Muti karjäär I tiik)	2,1	
205654	Määränõmme tiigid	1,6	
205613	Hundissaare järv (Hundisaare järv, Riisa järv, Kikepera järv)	1,1	
205618	Muti tiigid (Muti karjäär II tiik)	0,9	
205614	Määränõmme tiigid (Määränõmme karjäär)	0,9	
205619	Muti tiigid (Muti karjäär III tiik)	0,7	

Tori ajaloomälestised, arheoloogiamälestised ja arhitektuurimälestised

Jrk	Reg nr	Mälestise nimi	Mälestise liik	Asukoht
1	28745	Taali mõisa kalmistu	ajaloomälestis	Taali küla
2	27150	Vabadussõja mälestussammas	ajaloomälestis	Tori alevik, Tori kalmistu
3	8344	II maailmasõjas hukkunute ühishaud	ajaloomälestis	Tori alevik, Tori park
4	8345	Tori kalmistu	ajaloomälestis	Tori alevik
5	11823	Kalmistu	arheoloogiamälestis	Aesoo küla
6	11824	Muistne sild "Poola sild"	arheoloogiamälestis	Aesoo küla
7	11825	Kalmistu	arheoloogiamälestis	Elbi küla
8	11826	Kalmistu	arheoloogiamälestis	Kõrsa küla
9	11827	Kalmistu	arheoloogiamälestis	Levi küla
10	11828	Kivikalme	arheoloogiamälestis	Levi küla
11	11829	Muistne sild	arheoloogiamälestis	Levi küla
12	11830	Kalmistu	arheoloogiamälestis	Mannare küla
13	11831	Kivikalme	arheoloogiamälestis	Mannare küla
14	11832	Kalmistu "Saaremägi"	arheoloogiamälestis	Muraka küla
15	11833	Ohverdamiskoht "Hiisaar"	arheoloogiamälestis	Muraka küla
16	11834	Ohvikivi "Kõvera kase kivi"	arheoloogiamälestis	Muraka küla
17	11835	Kalmistu "Poola kirikuase"	arheoloogiamälestis	Oore küla
18	11836	Kalmistu "Roomamägi"	arheoloogiamälestis	Oore küla
19	11837	Kalmistu	arheoloogiamälestis	Selja küla
20	11838	Ohverdamiskoht	arheoloogiamälestis	Selja küla
21	11839	Kalmistu	arheoloogiamälestis	Tohera küla
22	11840	Ohvikivi	arheoloogiamälestis	Urumarja küla
23	11841	Ohvikivi	arheoloogiamälestis	Võlli küla
24	16819	Tori pastoraadi peahoone	arhitektuurimälestis	Randivälja küla
25	16820	Taali mõisa peahoone	arhitektuurimälestis	Taali küla
26	16821	Taali mõisa park	arhitektuurimälestis	Taali küla
27	16822	Taali mõisa valitsejamaja	arhitektuurimälestis	Taali küla
28	16823	Taali mõisa tall	arhitektuurimälestis	Taali küla
29	16824	Taali mõisa kaev	arhitektuurimälestis	Taali küla
30	16825	Taali mõisa ait	arhitektuurimälestis	Taali küla
31	16826	Taali mõisa laut	arhitektuurimälestis	Taali küla
32	16827	Taali mõisa sepikoda	arhitektuurimälestis	Taali küla
33	16828	Taali mõisa moonakatemaja	arhitektuurimälestis	Taali küla
34	16829	Tori mõisa peahoone	arhitektuurimälestis	Tori alevik
35	16830	Tori mõisa jääkelder	arhitektuurimälestis	Tori alevik
36	16831	Tori mõisa tallikompleksi piirdemüür väravaehitisega	arhitektuurimälestis	Tori alevik
37	16832	Tori mõisa tallihoone nr 1	arhitektuurimälestis	Tori alevik
38	16833	Tori mõisa tallihoone nr 2	arhitektuurimälestis	Tori alevik

39	16834	Tori mõisa tallihoone nr 3	arhitektuurimälestis	Tori alevik
40	16835	Tori mõisa tallihoone nr 4	arhitektuurimälestis	Tori alevik
41	16836	Tori mõisa tallihoone nr 5	arhitektuurimälestis	Tori alevik
42	16837	Tori mõisa tallihoone nr 6	arhitektuurimälestis	Tori alevik
43	16838	Tori mõisa viljaait	arhitektuurimälestis	Tori alevik
44	16839	Tori mõisa uus sepikoda	arhitektuurimälestis	Tori alevik
45	16840	Tori mõisa kõrts	arhitektuurimälestis	Tori alevik
46	16841	Tori mõisa viinakelder	arhitektuurimälestis	Tori alevik
47	16842	Tori mõisa viinaköök	arhitektuurimälestis	Tori alevik
48	16843	Tori mõisa vana sepikoda	arhitektuurimälestis	Tori alevik
49	16844	Tori mõisa rehi	arhitektuurimälestis	Tori alevik
50	16845	Tori mõisa küün	arhitektuurimälestis	Tori alevik
51	16846	Tori kirik	arhitektuurimälestis	Tori alevik
52	16847	Tori kalmistu väravaehitis	arhitektuurimälestis	Tori alevik
53	16848	Tori uus vallamaja	arhitektuurimälestis	Tori alevik
54	16849	Tori vallamaja arestikamber	arhitektuurimälestis	Tori alevik
55	16850	Tori vana vallamaja	arhitektuurimälestis	Tori alevik

Tori valla elanike bussitranspordi kasutamise ülevaade

Tabelis on toodud päevas bussipeatuses peatuvate busside arv

Küla	Elanike arv	Bussi-peatus	Pärnust			Pärnu poole			Vändra-Vändra	
			E-R	E-P	L-P	E-R	E-P	L-P	E-R	E-P
Kõrsa	66	Kõrsa	4	5	2	3	5	1		
		Kurina	5	7	2	3	5	2		
Urumarja	80	Urumarja	5	7	2	3	5	2		
Taali	261	Taali	5	9	2	3	9	2		
Randivälja	58	Randivälja	5	9	2	3	9	2		
Tori alevik	523	Tori kool	5	6	2	3	6	2		
		Tori	5	12	2	4	12	2		
Levi	48	Aru		3		1	3		1	
		Levi		3		1	3		1	
Jõesuu	356	Jõesuu		4		1	4		1	
		Viira kool		4		1	4		1	
Rätsepa	35	Puista		1			1			
		Rätsepa		1			1			
		Viinahaua		1			1			
Riisa	20	Riisa		1			1			
Tohera	85	Aesoo tee		1		1	1		1	
		Tahkuse		1		1	1		1	
		Jõekase		1		1	1		1	
		Viira kool		4		1	4		1	
		Tohera		3		1	3		1	
		Pöörde		2			2			
		Saarisoo		2			2			
		Viidika		2			2			
Aesoo	25	Kubja		2			2			
		Alta		2			2			
		Aesoo		2			2			
		Talva	1			1				
Kuiaru	90	Niimiste	1			1				
		Kuiaru	1			1				
		Nuudi	7	6	2	3	6	2	1	1
Selja	365	Selja	7	8	2	4	7	2	1	1
		Muti	7	4	2	4	3	2	1	1
Mannare	49	Mannare	7	7	2	3	6	2	1	1
		Soone	4	3	2	1	2	2	1	1
Piistaoja	122	Piistaoja	1	1		1			1	
KOKKU	2247									

Kasutatud kirjandus ja materjalid

1. Eesti Vabariigi seadused
  - Planeerimisseadus
  - Looduskaitse seadus
  - Eesti keskkonnanõuetee
  - Rahvatervise seadus
  - Säätva arengu seadus.
  - Muinsuskaitse seadus
  - Veeseadus
  - Ehitusseadus
  - Teeseadus
  - Eesti Keskkonnamõjude hindamise auditeerimise seadus
  - Asjaõiguse seadus
  - Eesti territooriumi haldusjaotuse seadus
  - Elektriõhtusseadus
  - Kalapüügiseadus
  - Kohaliku omavalitsuse korralduse seadus
  - Lennundusseadus
  - Maakatastriseadus
  - Maakorraldusseadus
  - Maapõu seadus
  - Metsaseadus
  - Välisõhu kaitse seadus
  - Jäätme seadus
  - Läänemere piirkonna merekeskkonna kaitse konventsiooni ratifitseerimise seadus
  - Kiirguse seadus
  - Elektroonilise side seadus
  - EV Kodanikukaitse seadus
  - Päästeseadus
2. Pärnumaa jäätmekava 2006
3. Pärnu alamvesikonna veemajanduskava
4. Põllumajandusest tulenevate hajureostusallikate mõju hindamine ja vajalikud veekaitse

meetmed Pärnu alamvesikonnas 2004

5. Pärnu maakonna planeering 1998
6. Teemaplaneering: Asustust ja maakasutust suunavad keskkonnatingimused
7. Kernu Üldplaneering, Entec 2005
8. Lihula valla üldplaneering, Entec
9. Eera Finland Oy materjalid
10. Kangasalan kunta Strategia 2013
11. Kangasalan kunnan Kaavoituskatsaus
12. Myrkylän kunnan strategia
13. Tori valla rahavstikuproгноos 2000-2025, Tiit Tammaru 2003